

Baneanlægget, og det er paa ingen Maade min Attraa at forvolde unødvendige Banstreligheder derved; men, at lægge en Bane over en Hedestrafning, hvor man ikke kan vente nogen Indtægt af Districtets egen Befolkning, men skal støtte sig til det, som kommer fra Sverrig og Norge, kort sagt udenrigsfra, som den ærede Rigsdagsmand selv har sagt, det finder jeg saa betænkeligt, at jeg godt begriber, at Finantsministeren ikke vil sætte en Capital af maaskee 8 à 10 Millioner til Disposition til et saadant Foretagende; thi, hvor fordelagtigt end Tilbudet iøvrigt virkeligen er, saa ender det dog tilfids dermed, at, naar Banen ikke kan holde sig, saa kommer Staden til at hvile paa Statskassen. Det er derfor, at Finantsministeren, som jo nærmest har at varetage Statens pecuniære Interesse, fra det finantstille Standpunkt, har fundet Betænkelighed ved at gaae ind paa Overtagelsen af disse Byrder, under Forudsætning af, at Banen skal gaae over Heden, men iøvrigt har Finantsministeren ikke erklæret sig imod Anlægget, efterat Kongerigets Rigsdag har villet paatage sig den Byrde at gaae ind paa, efterhaanden at sætte en saa stor Capital paa Banen, naar den blot bliver anlagt paa et befolket Terrain.

Det, hvorom Spørgsmaalet forresten nærmest dreier sig, er jo om en Penges bevilling i Anledning af Underhandlingerne; da der nemlig er Tvivl om, hvor Lønnen skal ligge, saa kan det vel være, at de Forhandlinger, som ville finde Sted desangaaende, navnlig efter Dnske af den Befuldmægtigede, kunde føre til Udgifter, og det er derfor i Overensstemmelse med, hvad her er blevet, udtalt under Sagens 2den Behandling, at jeg har stillet dette Endringsforslag.

Jeg kan altsaa ingentunde indrømme, at det hele Foretagende derved bliver, som det kaldes, flaaet ihjel, fordi man ikke vil gaae ind paa nu at samtykke i en Henlæggelse af Banen over Hedestrafningen. Det kan iøvrigt være muligt, at Hr. Petos Befuldmægtigede vil gjøre saadanne Tilbud med Hensyn til Anlæggelsen over Hedestrafningen, at man muligt kan gaae ind derpaa; men, saaledes som Sagen nu foreligger, med den Fordring, som der nu gjøres, og som ogsaa under visse For-

udsætninger er indrømmet af Finantsministeren, har man for Tiden ikke kunnet gaae ind derpaa.

Bregendahl: Jeg kan ikke Andet end i en vis Grad glæde mig over, at den ærede Indenrigsminister har stillet dette Forslag, som nu foreligger, i Særdeleshed naar det betragtes i Modsætning til det Forslag, der forelaa under Finantslovens 2den Behandling. Jeg skal med Hensyn til Indenrigsministerens og Finantsministerens Bemærkninger tillade mig nogle ganske faa Bemærkninger. Den høitærede Indenrigsminister yttrede, at en i Jernbanesager kyndig Mand, som han nævnte, antog, at Jernbaner kun kunne betale sig, naar de ligge i meget befolkede Districter, hvilket falder sammen med den almindelige Sætning, at det er fornemmelig Trafikken fra Mellemstationerne, der betaler sig. Det er vistnok ganske rigtigt, som en Sætning omtalt i Almindelighed, men, som enhver anden almindelig Sætning, taaler den dog vist sine Undtagelser, og navnlig maa man, ved at holde sig til denne Sætning, være opmærksom paa, at man derved ikke ledes til at troe, at det egentlig er Trafikken imellem den ene og den anden Mellemstation, som betaler sig, men at det er Trafikken fra de forskellige Mellemstationer til Endepunkterne og de større Omsætningspunkter, hvor Jernbanen i Almindelighed ender og begynder, som giver Indtægt for Banen. Iøvrigt kan jeg ikke Andet end undre mig over, at der med saa stor Bestemthed fra Finantsministerens Side er fremhævet en temmelig nøiagtig Betegnelse af Banens Retning; denne Udtalelse har undret mig saameget mere, naar jeg kalder mig de Forhandlinger i Grindring, som fandt Sted her i Sommeren 1853, angaaende Vedtagelsen af Loven om Bemyndigelse for Regjeringen til at slutte Contract om den jydskke Jernbane, thi efter de Bilag, som forelaa dengang, havde jeg opfattet Regjeringens, og navnlig den daværende Finantsministers Stilling til Sagen saaledes, at han havde bestemt sig for en mere østlig Retning. Jeg tillod mig at udtale dette under Sagen, men blev modsagt af den daværende Finantsminister, idet han sagde, at, naar jeg havde yttret, at Re-